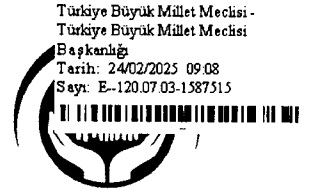

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

ACELE

Sayı : E-72079556-610-14989436

Konu : Soru Önergesi (7/19405)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/19405
6K 51

İlgi : 25.11.2024 tarihli ve 1535553 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Amasya Milletvekili Sayın Reşat KARAGÖZ tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/19405 Esas Numaralı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/19405 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: A9742585-6931-4A7A-AE76-7437114A7127

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No: (312) 705 58 09

Amasya Milletvekili Sayın **Reşat KARAGÖZ**'e Ait 7/19405 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız eğitimcileri aracılığıyla Aile Eğitim Programı (AEP) ve Yeşilay iş birliğindeki Türkiye Bağımlılıkla Mücadele (TBM) Eğitimleri kapsamında bağımlılık ile mücadelede farkındalık eğitimleri verilmektedir. Bakanlığımızca başlatılan Sosyal Uyum Süreci Danışmanlığı kapsamında, bağımlılıkla mücadele alanında 18 yaş üzeri bireylere, ailelerine ve yakınlarına ihtiyaç duydukları rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin standartları belirli şekilde gündüzlü bir hizmet modeli aracılığıyla sunulması hedeflenmektedir.

Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Vizyon Belgesi ve Eylem Planında (2024-2028) yer alan "Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Programı ve Aile Eğitim Programı kapsamında gençlere ve ailelerine kötü alışkanlıklar, bağımlılık, dijital kumar ile oyun bağımlılığı konusunda bilgilendirici eğitimler düzenlenmesi" ve "Koruyucu hizmetler kapsamında, ruh sağlığı, bağımlılık sorunları yaşayan kişilerin aileleri/bakım verenleri başta olmak üzere destek programları yaygınlaştırılması" faaliyetleri sorumlu kurumlar tarafından gerçekleştirilecektir.

Öte yandan, Bakanlığımız çocuklarımızın korunmasını, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasını amaçlamakta, tüm risklere karşı bilinçli ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalarını çocuğun üstün yararı ilkesi çerçevesinde yürütmektedir.

Bakanlığımızca koruyucu ve önleyici hizmetler bağlamında yürütülen çalışmalar aşağıda yer almaktadır.

•Bakanlığımızca her ilde **Çocuklar Güvende Ekipleri** oluşturulmuş ve ekipler aracılığıyla risk altındaki çocuklara yönelik tespit, yönlendirme ve izleme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Çocuklar Güvende Ekipleri aracılığıyla farklı risk gruplarındaki çocukları korumaya yönelik tespit ve müdahale çalışmalarının yanı sıra izleme faaliyetlerini yürütmektedir. Yapılan alan taramaları neticesinde çocuk ve ailenin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır.

•Ailelerde çocuk ile ilgili farkındalık oluşturmak, çocuklara okul dışı zamanlarını kaliteli ve verimli kullanabilecekleri ortam ve imkânları sunmak amacıyla "**Sosyal ve Ekonomik Destek (SED) Hizmetinin Etkinliğinin Artırılması (Okul Destek) Projesi**" uygulamaya konmuştur. Proje kapsamında SED Hizmetinden yararlanan çocuklar için akademik, sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler düzenlenmektedir.

•0-6 yaş aralığındaki çocukların bilişim teknolojileriyle uygun şekilde tanıştırılması ve dijital risklerden korunması amacıyla Bakanlığımızdan açılış izni alan özel kreş ve gündüz bakımevinden hizmet alan ebeveynler ile kreş ve gündüz bakımevi çalışanlarına "**Bilişim Teknolojileri ve İnternetin Bilinçli Kullanımı**" başlıklı farkındalık eğitimleri verilmektedir.

•Ebeveynlerin gerçek oyun ve oyuncakların önemi konusunda farkındalıklarının artırılması ile oyun seçiminde ebeveynlere rehberlik sağlanması; kitapların çocukların gelişimi için önemi konusunda farkındalık sağlanması, oyunla ve kitapla doğru ve etkili zaman geçirilmesi teşvik edilerek dijital bağımlılığa karşı da koruyucu bir faktör oluşturulması amacıyla **Oyuncak ve Kitap Seçiminde Ebeveyn Rehberi** hazırlanmış ve Bakanlığımız internet sitesinde yayınlanmıştır.

•Çocukların dijital ortamlar üzerinden karşılaşabilecekleri risklerin tespit edilmesi ve önleyici çalışmalar yapılması amacıyla Bakanlığımız bünyesinde "**Sosyal Medya Çalışma**

Grubu” oluşturulmuştur. Sosyal Medya Çalışma Grubu; çocukların gelişimlerini olumsuz yönde etkileyecek ve çocukların ihmal, istismara maruz kaldığı internet ortamında yer alan içeriklere paydaş kurumlar olan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Emniyet Genel Müdürlüğü Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı ile iş birliği içerisinde müdahale etmektedir.

•Çocukları, ebeveynleri, çocuk alanında ya da çocuklarla çalışanları ve toplumu bilgilendirmek, bahsi geçen gruplarla iletişim kurulmasını ve farkındalık kazanımını sağlamak amacıyla **Çocuk İçin Dost Uygulamalar (DUY)** isimli bir internet sitesi oluşturulmuştur. DUY internet sitesi ile yazılı, görsel, işitsel ve dijital yayınlardaki çocuklar açısından zararlı olabilecek içeriklerin Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan platformlara bildirilmesi, uzmanlarca incelenmesi ve bahse konu uygunsuz içeriklere ilişkin gerekli çalışmanın yapılabilmesi amaçlanmaktadır.

Diğer taraftan, Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilen madde bağımlılığının önlenmesine yönelik çalışmalar, ilgili kurumlarla koordinasyon halinde, Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kurulu (BMYK) kararları ve Uyuşturucu ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı çerçevesinde yürütülmektedir.

Erken yaşlardan itibaren ebeveynlerle kurulan sağlıklı ilişkiler, her türlü bağımlılığın önlenmesinde koruyucu bir rol oynamaktadır. Bu doğrultuda Bakanlığımız tarafından çocukların suça sürüklenmesine neden olan faktörlerin azaltılması/ortadan kaldırılması, olası risk durumlarında ebeveyn ve çocukların desteklenmesi ve güçlendirilmesi konusunda kapsamlı bir eğitim programı olan **“Çocukların Yaşam Becerilerinin Güçlendirilmesi ve Geliştirilmesine Yönelik Farkındalık Eğitim Programı”** hazırlanmaktadır.

Eğitim programının 0-6 yaş aralığındaki çocukların ebeveyn/bakım verenlerine yönelik modülleri tamamlanmış olup 7-18 yaş grubu çocuklara ve ebeveynlerine dair modüllerin geliştirilmesi amaçlı çalışmalar başlatılmıştır. Hazırlanan modüllerde çocukların suça sürüklenmesinin önüne geçilmesi amacıyla ihmal ve istismarın önlenmesi, **bağımlılık ve önlenmesi**, davranış bağımlılığı, akran zorbalığı gibi konulara da yer verilecektir.

Ek olarak Bakanlığımız sosyal hizmet modellerinden faydalandırılan çocuklara, ebeveynlerine ve bakım personeline Türkiye Yeşilay Cemiyeti tarafından geliştirilen **Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitimleri** (madde bağımlılığı ve teknoloji bağımlılığı modülleri) verilmektedir.

Ayrıca Sosyal ve Ekonomik Destek (SED) Hizmetinin etkinliğini artırmak, ailelerde çocuk ile ilgili farkındalık oluşturmak, çocuklara okul dışı zamanlarını kaliteli ve verimli kullanabilecekleri ortam ve imkânları sunmak amacıyla 2017 yılında başlatılan **“SED Hizmetinin Etkinliğinin Artırılması (Okul Destek) Projesi”** kapsamında 81 ilde SED Hizmetinden yararlanan ortaokul ve lise çağında bulunan çocukların sosyal, kültürel, sportif ve akademik faaliyetlerden faydalandırılması sağlanmaktadır.

Proje ile çocukların boş zamanları, gelişimlerini destekleyecek şekilde yapılandırılmakta, boş vakitlerinde olumsuz ortamlardan/sosyal çevreden ve bunların barındırdığı risklerden korunmaları ve toplum kaynaklarına erişim konusunda fırsat eşitliği sağlanmaktadır.

Sağlık Bakanlığınca madde kullanım tıbbi tedavisi tamamlanan madde bağımlısı çocuklardan bakım tedbir kararı verilenlerin sosyal uyumlarının sağlanması amacıyla bu alanda ihtisaslaştırılmış **Çocuk Evleri Sitelerine** kabulleri sağlanmaktadır.

Bu kuruluşlar, madde bağımlısı olduğu tespit edilen çocukların olumsuz yaşam deneyimlerinden kaynaklanan travma ve/veya davranış bozukluklarını giderme amacıyla rehabilitasyon süreci tamamlanıncaya kadar geçici süre bakım ve korunmalarının sağlandığı, bu süreçte aile, yakın çevre ve toplum ile ilişkilerinin düzenlenmesine yönelik çalışmaların yürütüldüğü, kız ve erkek çocuklara yönelik ayrı ayrı yapılandırılan ev tipi sosyal hizmet kuruluşlarıdır. Bu kuruluşlarda koruma ve bakım altında bulunan çocuklar ve aileleri psikososyal destek programına dâhil edilmektedir. Anka Çocuk Destek Programı ile çocukların bireysel farklılıkları ve ihtiyaçları dikkate alınarak olumsuz yaşam deneyimlerinden kaynaklanan travmanın en aza indirilmesi, olumlu tutum ve davranış değişikliği oluşturulması hedeflenmektedir. Psikososyal destek süreçleri tamamlanan çocuklar uygun görülmesi halinde aile yanına döndürülebilmekte ya da diğer çocuk bakım kuruluşlarından hizmet almaya devam etmektedirler.

81 İl Müdürlüğümüz bünyesindeki Bakım Sonrası Rehberlik ve İzleme Birimlerince; reşit oluncaya kadar sosyal hizmet modellerinden yararlanan kişilerin korunma veya bakım tedbiri kararı sona erdikten sonra toplumsal hayata uyum sağlaması, toplum içinde desteklenmesi, istihdam sürecinde ve ihtiyaç duyduğu alanlarda rehberlik hizmeti alabilmesi amacıyla izleme ve destekleme faaliyetleri sunulmaktadır.

Bakım Sonrası Rehberlik ve İzleme Birimlerince; hak sahipliğine ilişkin süreçler, ekonomik sorunlar, barınma sorunları, tercih işlemleri, işe başlama süreçleri, işe yerleşme sonrasında yaşanan sorunlar, iş hayatında karşılaşılan sorunlar, diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ilişkin talepler/sorunlar vb. konularda destek talebinde bulunan kişilere rehberlik sunulmaktadır. Ayrıca birimler aracılığıyla; kişilerin sosyal ve ekonomik destek hizmeti, konaklatılma desteği, çeyiz yardımı, özel sektör prim teşviki uygulaması hizmetlerinden faydalanmalarına yönelik çalışmalar da yürütülmektedir.

Soru önergesinde yer alan diğer konular, Bakanlığımız görev ve faaliyet alanında olmadığından değerlendirilememiştir.